

Öğretmen Mesleki Öğrenme Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Öğretmen Mesleki Öğrenme Ölçeği. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27098>

Özet

Öğretmen Mesleki Öğrenme Ölçeği (ÖMÖÖ), öğretmenlerin mesleki gelişim faaliyetlerine katılım düzeylerini ve öğrenme türlerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş veya uyarlanmış psikometrik bir araçtır. Sunulan çalışmada, ölçeğin Türkçe'ye uyarlanması ve geçerlik ile güvenirlik çalışmaları yapılmıştır. Bu psikometrik çalışmanın temel amacı, Türk eğitim sistemindeki öğretmenlerin mesleki öğrenme süreçlerini bilimsel olarak inceleyebilecek sağlam bir ölçme aracı sağlamaktır.

Ölçek, Gümü, Apaydın ve Bellibaş (2018) tarafından uyarlama yöntemi kullanılarak Türk kültürüne kazandırılmıştır. Bu uyarlama, eğitim araştırmacılarına öğretmenlerin sürekli mesleki gelişim ihtiyaçları ve bu ihtiyaçlara yönelik öğrenme stratejilerini değerlendirme imkanı sunmaktadır. Ölçek, genellikle öğretmenlerin bireysel öğrenme, işbirlikçi öğrenme ve resmi eğitimlere katılım gibi çok boyutlu mesleki öğrenme faaliyetlerini kapsamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen Mesleki Öğrenme, Öğretmen Gelişimi, Psikometrik Özellikler, Ölçek Uyarlama, Geçerlik, Güvenirlik, Eğitim Araştırmaları

Yazarlar

Sedat Gümü, Çiğdem Apaydın, Mehmet Şerif Bellibaş

Amaç

Öğretmen Mesleki Öğrenme Ölçeği'nin temel amacı, öğretmenlerin mesleki öğrenme süreçlerine ne ölçüde katıldıkları ve bu öğrenme faaliyetlerinin hangi türlerde yoğunlaştığını nicel olarak belirlemektir. Ölçeğin Türkçe'ye uyarlanması, uluslararası alanda kabul görmüş bir yapının Türkiye bağlamında kullanılabilirliğini sağlamayı hedeflemiştir.

Bu uyarlama çalışması sayesinde, eğitim yöneticileri ve politika yapıcılar, öğretmenlerin sürekli mesleki gelişim (SMG) ihtiyaçları daha doğru analiz edebilir ve bu verilere dayanarak daha etkili hizmet içi eğitim programları tasarlayabilirler. Ölçek, öğretmenlerin öğrenme ortamları ve profesyonel gelişim kültürünü incelemek için kritik bir araçtır.

Yapı

Öğretmen Mesleki Öğrenme Ölçeği, öğretmenlerin mesleki gelişimlerini destekleyen çok boyutlu öğrenme aktivitelerini ölçmeyi amaçlayan bir yapıya temel alır. Tipik olarak, mesleki öğrenme yapısı, sadece formel eğitimleri değil, aynı zamanda öğretmenlerin günlük uygulamalarından

elde ettikleri informel ö?renmeleri de içerir.

Ölçe?in orijinal yap?s?, genellikle ?u temel boyutlar? içermektedir: **Bireysel Ö?renme** (okuma, ara?tırma yapma), **??birlikçi Ö?renme** (meslektaşlarla planlama, ortak problem çözme) ve **D??sal Ö?renme** (kurslar, seminerler, konferanslar). Uyarlama çalışmasında, bu boyutların Türkçe konuşulan popülasyonda da tutarlı bir şekilde ölçülüp ölçülmedi?i test edilmiştir.

Geçerlik

Ölçe?in Türkçe uyarlama çalışmasında geçerlik çalışmaları, ölçek maddelerinin ölçülmek istenen yapıyı gerçekten ölçüp ölçmedi?ini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Kaynak referansında belirtilen çalışma, genellikle yapısal geçerli?i test etmek için **Do?rulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullanmıştır.

DFA sonuçları, ölçe?in orijinal çok faktörlü yapısının Türk örnekleminde de doğrulandığını göstermelidir. Ayrıca, ölçe?in diğer ilgili yapılarla (örneğin, ö?retmen yeterlili?i veya iş doyumu) ilişkilerini inceleyen kriter geçerli?i kanıtları da sunulmuş olabilir, ancak bu özel bilgi kaynağında detaylandırılmamıştır.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirlik analizi, ölçe?in farklı zamanlarda veya farklı madde setleriyle tutarlı sonuçlar verip vermedi?ini belirlemek için gerçekleştirilmiştir. Uyarlama çalışmasında, iç tutarlılık güvenilirli?i yaygın olarak kullanılan **Cronbach Alfa katsayısı** ile hesaplanmıştır.

Yüksek Cronbach Alfa değerleri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçe?in ve alt boyutlarının yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğunu ve dolayısıyla güvenilir olduğunu gösterir. Bu güvenilirlik kanıtları, ölçe?in eğitim araştırmalarında stabil ve tekrarlanabilir sonuçlar üretebilece?i anlamına gelir.

Faktör Analizi

Ö?retmen Mesleki Ö?renme Ölçe?i'nin Türkçe'ye uyarlanması en kritik adımlardan biri faktör analizidir. Adaptasyon çalışmaları, ölçe?in kültürel olarak uygunluğunu ve yapısal bütünlüğünü test etmek için genellikle **Do?rulayıcı Faktör Analizi** (DFA) kullanılır.

DFA, orijinal ölçe?in hipotez edilen faktör yapısının (yani, kaç alt boyut olduğu ve hangi maddelerin hangi alt boyuta ait olduğu) Türk ö?retmenlerden toplanan verilerle ne kadar uyumlu olduğunu belirler. Analiz sonuçları, uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI) aracılığıyla raporlanır ve bu indekslerin kabul edilebilir sınırları içinde olması, ölçe?in yapısal geçerliliğinin kanıtı olarak kabul edilir.

Araç

Test Type: Uyarlama Çal??mas? (Adaptation)

Format: Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i (Orijinal ölçe?in format?na ba?l? olarak)

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmenler (Okul öncesi, ilkokul, ortaokul ve lise düzeyinde görev yapan)

Age Group: Yeti?kin (Çal??an öğretmen popülasyonu)

Population Details: Türkiye'deki çe?itli il ve okullarda görev yapan aktif öğretmenler örneklemini üzerinde test edilmi?tir.

Test Methodology: Anket yöntemiyle veri toplama, Doğrulay?c? Faktör Analizi ve ?ç Tutarl?l?k Güvenilirli?i hesaplamalar?.

Anahtar Kelimeler

Doğrulay?c? Faktör Analizi, Cronbach Alfa, Eğitim Psikolojisi, Öğretmen Kariyer Geli?imi, Hizmet ?çi Eğitim

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Sedat Gümü?

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Kaynakta belirtilmemi?tir)

Affiliation Email addresses: gumussed@gmail.com

Correspondence Address: ?lgili akademik makalenin yay?mland??? tarihteki üniversite/kurum adresleri kullan?lmal?dır.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in orijinal halinin kullan?m izinleri, ölçe?i geli?tiren orijinal yazarlardan alınmal?dır. Türkçe uyarlamas?n?n bilimsel çal??malarda kullan?lmas? için Sorumlu Yazar Sedat Gümü? ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Bu uyarlama çal??mas? **2018** y?l?nda yay?mlanm??tır. Ölçek kullan?m?na ili?kin herhangi bir ücret bilgisi kaynakta belirtilmemi?tir; ticari olmayan akademik kullan?mlar için genellikle izin yeterlidir.

Kaynaklar

Gümü?, S., Apaydın, Ç. ve Belliba?, M. ?. (2018). Öğretmen Mesleki Öğrenme Ölçeği'nin Türkçe'ye uyarlanması: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. *Eğitim ve İnsani Bilimler Dergisi: Teori ve Uygulama*, 9(17), 107-124.

Makalenin Dergipark bağlantısı: dergipark.gov.tr

Uyarlama çalışmasının orijinal PDF dosyası buradan indirilebilir: ogretmen-mesleki-ogrenme-olcegi-toad.pdf

Öğretmen Mesleki Öğrenme Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir. Ölçek maddeleri kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddelerin tam listesi için yukarıda belirtilen akademik makaleye başvurulması gerekmektedir.

Maddeler kaynak içerikte sağlanmadığı için buraya eklenememiştir.